

Quickscan natuurtoets Laarstraat 1 in Duiven

rapportnummer 1233

Quicksan natuurtoets Laarstraat 1 in Duiven

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : mei 2012

Rapportnummer : 1233
Projectnummer : 1882

Opdrachtgever : Kobessen Milieu B.V.
Contactpersoon : Dhr. J. Geerdink

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : ing. R. Boerboom / drs. L.M.A. Witjes

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Flora- en faunawet	14
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	14
4.2	Wettelijke consequenties	16
5	Conclusie	17
	Bijlage 1 KISAL gegevens	18
	Bijlage 2 Impressie plangebied	19
	Bijlage 3 Wettelijk kader	20

1 Inleiding en doel

In het kader van de geplande ruimtelijke ontwikkeling voor de locatie Laarstraat 1 in Duiven is het noodzakelijk het plangebied ecologisch te beoordelen in het kader van de Flora- en faunawet. Het plan is om op de locatie het huidige bedrijfspand aan de zuidwestzijde uit te breiden. De heer Geerdink van Kobessen Milieu B.V. is betrokken bij de planologische procedure en heeft Stichting Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren op deze locatie. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Laarstraat 1
Plaats: Duiven
Gemeente: Duiven
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt ten oosten van de bebouwde kom van Duiven, in een open agrarisch gebied. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan de Roodwilligenstraat. Aan de oostzijde grenst het plangebied aan de Laarstraat. Aan de overige zijden grenst het plangebied aan een agrarisch perceel (zie figuur 1 en 2).

De omgeving van het plangebied bestaat uit een open agrarisch landschap met graslandpercelen en maïsakkers. Verspreid zijn een aantal sloten, greppels en opgaande begroeiingen te vinden in de vorm van bomenrijen langs wegen en erfbeplanting. De bebouwde kom van Duiven ligt op circa 350 meter afstand van het plangebied. Ten noorden van het plangebied ligt de autosnelweg A12.

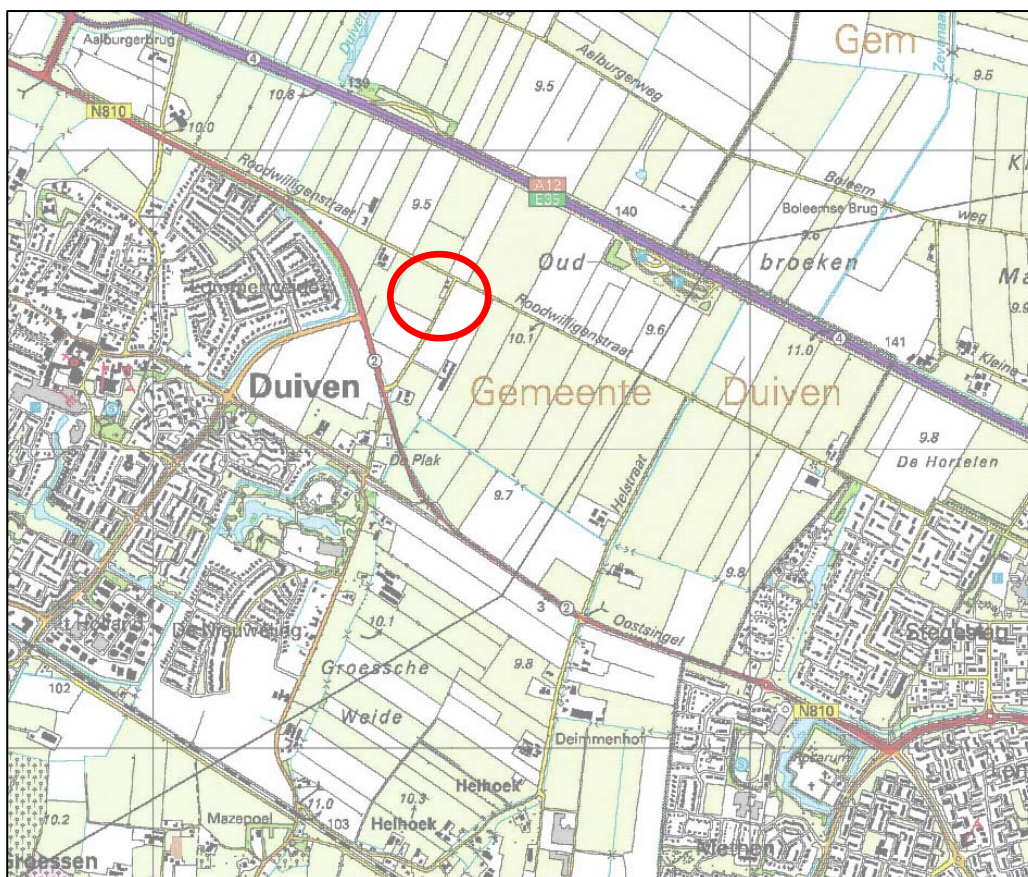
Er liggen geen bos- en natuurgebieden in de directe omgeving van het plangebied. Ten zuiden van de bebouwde kom van Duiven ligt het Rijnstrangengebied, onderdeel van de Gelderse Poort. Verder zijn onder andere de uiterwaarden van de Rijn en de IJssel, Landgoed Bingerden, bosgebied de Nevelhorst en het Horsterpark in de ruime omgeving van Duiven te vinden.

Het plangebied bestaat uit een extensief beheerd graslandperceel, naast een bestaand agrarisch hulpbedrijf. Binnen het perceel ligt een kleine ondiepe poel. Een gedeelte van het perceel is ingeplant met inheems bosplantsoen. Daarnaast zijn er enkele solitaire gewone essen ingeplant. Er loopt een ondiepe greppel rondom het graslandperceel. Het perceel zal benut worden ten behoeve van de uitbreiding van dit bedrijf. Aan de zuidzijde van het perceel staan enkele knotwilgen. Langs de Laarstraat staan een aantal gewone essen.

Op het bestaande bedrijfsterrein, naast het plangebied is één bedrijfspand aanwezig in de vorm van een opslagloods. De ruimte rondom dit gebouw bestaat voornamelijk uit verhard oppervlak en open zand (zie figuur 2 en bijlage 2).

Geplande werkzaamheden

Het graslandperceel zal benut worden voor de uitbreiding van het naastgelegen agrarisch hulpbedrijf. Het is nog niet bekend of er een nieuw gebouw geplaatst wordt of dat de bestaande bebouwing uitgebreid wordt. Dit hulpbedrijf is relatief nieuw. In 2003 is de nieuwbouw van het bestaande pand planologisch geregeld in het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan dient geactualiseerd te worden, naar aanleiding van de geplande uitbreiding. Hiervoor dient het plangebied opnieuw beoordeeld te worden in het kader van de Flora- en faunawet.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood).

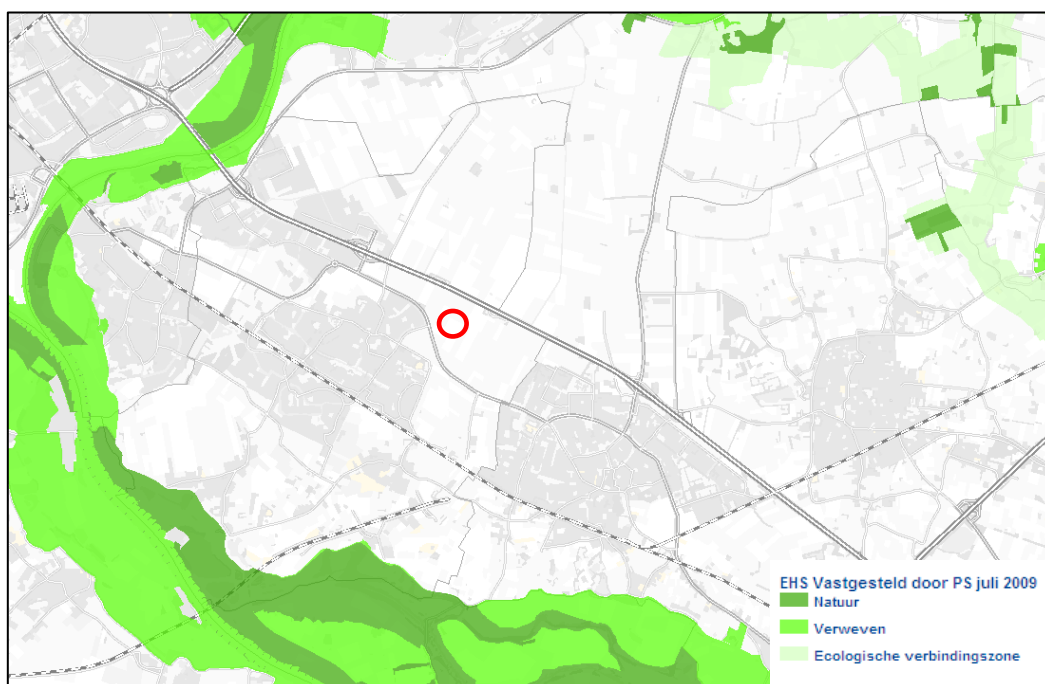
Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en Ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt niet in de EHS. In de directe omgeving van het plangebied liggen eveneens geen EHS natuurgebieden of ecologische verbindingzones. Het Rijnstrangengebied en de uiterwaarden van de IJssel vallen binnen de EHS natuur en verweven. Daarnaast loopt er ten noordoosten van Duiven een ecologische verbindingzone (evz). Deze evz verbindt de bosgebieden vanaf de Duitse grens naar het noorden toe, richting de Veluwezoom. De afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde EHS gebied (Rijnstrangen) bedraagt 3,5 km (zie figuur 3). Overige EHS gebieden liggen op grotere afstand van het plangebied (vanaf 3,8 km).

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de EHS.

Effectbeoordeling EHS

In het onderzochte plangebied wordt op een graslandperceel een uitbreiding van een agrarisch hulpbedrijf gerealiseerd. Het plangebied ligt in een open agrarisch landschap, zonder kwetsbare natuurwaarden in de directe omgeving. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op de EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden en de afstand ten opzichte van EHS natuurgebieden.

De kernkwaliteiten van de EHS worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is 'Gelderse Poort'. Dit gebied ligt op ongeveer 3,5 km afstand van het plangebied (zie figuur 4). Overige Natura 2000 gebieden (o.a. 'Uiterwaarden IJssel', 'Veluwe', 'De Bruuk' en 'Landgoederen Brummen') liggen op nog grotere afstand van het plangebied.

Effectbeoordeling Natura 2000

Door de ruime afstand tot het Natura 2000 gebied 'Gelderse Poort' en de geplande werkzaamheden zijn nadelige effecten op dit beschermde gebied niet te verwachten. Er vindt op kleine schaal uitbreiding van een bestaand agrarisch hulpbedrijf plaats. De beschermde natuurwaarden van het Natura 2000 gebied zullen hierdoor niet aangetast worden. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000 gebied 'Gelderse Poort' (geel).

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten bevat twee onderdelen:

- 1) Het raadplegen van de databank van Stichting Staring Advies. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale databank (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers), gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures.
- 2) Het raadplegen van relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna. Voor het plangebied zijn de volgende atlassen geraadpleegd:
 - a. Atlas van de flora van Oost-Gelderland
 - b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
 - c. Digitale zoogdieratlas van de Zoogdiervereniging VZZ
 - d. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
 - e. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen
 - f. De dagvlinders van Nederland
 - g. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Stichting Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	10-05-2012	14.15 uur	Bewolkt, droog, 18 °C, wind 2-3 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het quickscan natuuronderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

1. KISAL

In de natuurdatabank KISAL zijn geen waarnemingen van beschermde soorten in het plangebied of de directe omgeving aangetroffen. In de ruimere omgeving van het plangebied zijn wel een aantal beschermde soorten aangetroffen (zie bijlage 1). Het betreffen waarnemingen van amfibieën, hogere planten en broedvogels. De volgende beschermde soorten zijn aangetroffen in de omgeving van het plangebied:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): gewone pad, groene kikker, grote kaardenbol, haas, kleine watersalamander en zwanenbloem.
- Flora- en faunawet, tabel vogels (streng beschermd): buizerd, grasmus, grote zilverreiger, grutto, ijsvogel, kievit, meerkoet en torenvalk.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied of de directe omgeving.

2. Verspreidingsatlassen

Flora

De Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geeft, voor het kilometerhok waarbinnen het plangebied zich bevindt (199-440), de aanwezigheid van de volgende 2 licht beschermde plantensoorten weer: grote kaardenbol en zwanenbloem. Zwaar beschermde soorten zijn niet in de directe omgeving bekend. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor het atlasblok waarbinnen het plangebied valt het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft met name weidevogels en enkele bos- en struweelvogels. Naast algemene soorten als kievit, spreeuw, koolmees en houtduif zijn er een aantal Rode Lijstsoorten aangetroffen in het betreffende atlasblok. Het betreft soorten van het agrarisch landschap als boerenwaluw, grutto en patrijs. Ook de huismus, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, is in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas Gelderland, van de Zoogdiervereniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor de omgeving van plangebied melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bunzing, egel, haas, mol en ree.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone dwergvleermuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl), de Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 en de Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen maken in de directe omgeving van het plangebied geen melding van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of er beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in en in de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Het extensief beheerde graslandperceel bestaat uit algemene soorten van vochtige tot droge, voedselrijke omstandigheden zoals fluitenkruid, scherpe boterbloem, gewone berenklauw, grote vossenstaart, gewone paardenbloem, speerdistel, ridderzuring, hondsdrif, grote brandnetel en gewoon duizendblad. In en rondom de poel in het plangebied groeien soorten als grote lisdodde, gewone rolklaver, schietwilg, grote waterranonkel, gewoon duizendblad en klimopereprijs. De aanplant aan de zuidzijde bestaat voornamelijk uit meidoorn, Gelderse roos, hazelaar, wilg, sleedoorn en lijsterbes. Onder deze aanplant zijn dezelfde algemene ruigtekruiden te vinden als in het graslandperceel. In de berm tussen de Laarstraat en het plangebied groeien algemene ruigtekruiden en grassen als fluitenkruid, hondsdrif, speenkruid, witte dovenetel, kleeftkruid, kweek, grote vossenstaart en gewone berenklauw.

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het graslandperceel is geschikt als groeiplaats voor de licht beschermde gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1). Het met bosplantsoen ingeplante gedeelte is geschikt als groeiplaats voor de licht beschermde grote kaardenbol (Flora- en faunawet, tabel 1). Het literatuuronderzoek bevestigt het voorkomen van de grote kaardenbol in de omgeving van het plangebied. Overige licht beschermde plantensoorten worden niet verwacht in het plangebied.

Streng beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 of 3) worden niet verwacht, door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Ook gezien de voedselrijkdom van de bodem worden geen groeiplaatsen van bijzondere of streng beschermde plantensoorten verwacht. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid bevestigen dit.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: grasmus, fazant, kneu en witte kwikstaart. In de omgeving van het plangebied (en overvliegend) zijn de volgende soorten aangetroffen: zwarte kraai, grasmus, fazant, ekster, vink, scholekster, boerenwaluw, putter, witte kwikstaart en veldleeuwerik. De extensief beheerde, open vegetatie in het plangebied is geschikt als broedgebied voor groundbroeders, zoals fazant, kneu, gele kwikstaart en veldleeuwerik. Een deel van de aangetroffen soorten broedt mogelijk in het plangebied. Verder is het gebied geschikt als foerageergebied voor diverse vogelsoorten. Dit wordt bevestigd door het literatuuronderzoek. Het plangebied is ongeschikt als broedplaats of vaste verblijfplaats voor soorten, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals buizerd, boomvalk, huismus, gierzwaluw, torenvalk, steenuil en/of kerkuil. Er bevinden zich geen gebouwen of bomen met geschikte nestgelegenheden in het plangebied. Er zijn geen verblijfssporen (braakballen, prooi-resten, uitwerpselen) van deze soorten aangetroffen.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied door algemene, licht beschermde soorten als bunzing, egel, haas, konijn en mol. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied waargenomen (zie paragraaf 3.2.1).

Steenmarter

Incidenteel kan de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) het plangebied doorkruisen. Een vaste verblijfplaats van de steenmarter wordt niet verwacht. Er bevinden zich geen geschikte schuilgelegenheden voor de steenmarter in het plangebied. De soort is in het kilometerhok waarbinnen het plangebied valt niet aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1.). Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen. Er zijn, ondanks gericht speurwerk geen sporen (pootafdrukken, uitwerpselen, prooi-resten etc.) van de steenmarter waargenomen.

Overige streng beschermde grondgebonden zoogdieren worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor overige streng beschermde grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. Er bevinden zich geen gebouwen in het plangebied, waardoor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen uit te sluiten zijn. De Zoogdieratlas noemt het voorkomen van de gewone dwergvleermuis voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). Verblijfplaatsen van deze gebouwbewonende soort bevinden zich elders in het atlasblok waarbinnen het plangebied valt.

Er zijn geen bomen met holten in het plangebied, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten uitgesloten is. De omgeving van het plangebied is door de openheid slechts matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De bomenrij langs de Laarstraat is matig geschikt als foerageergebied voor met name de gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis. Een vliegroute of essentieel foerageergebied van vleermuizen wordt binnen het plangebied niet verwacht.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. De centraal gelegen poel in het plangebied (zie figuur 5) is geschikt voortplantingswater voor enkele algemene, licht beschermde soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (Flora- en faunawet, tabel 1). Streng beschermde soorten worden hier niet verwacht door het ontbreken van zowel geschikt voortplantingswater als geschikt landbiotoop. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

Figuur 5. De kleine amfibieënpoel in het plangebied.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Streng beschermde reptielensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Het literatuuronderzoek bevestigt dit. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen. Reptielen zijn afhankelijk van structuurrijke, zonbeschenen vegetaties.

Vissen

Vermoedelijk is de poel te ondiep voor vissen en valt 's zomers droog. Bij strenge vorst zal de poel mogelijk volledig dichtvriezen tot aan de bodem. In het plangebied is, met uitzondering van een kleine, ondiepe poel, geen open water aanwezig (zie figuur 5). Beschermde soorten worden hier niet verwacht, omdat geschikt leefgebied ontbreekt.

Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn een klein koolwitje en een lantaarntje aangetroffen. Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het literatuuronderzoek bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 3). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

Mogelijk komen de algemene, licht beschermde plantensoorten gewone vogelmelk en grote kaardenbol (Flora- en faunawet, tabel 1) voor in of rondom het plangebied. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling.

In natuurdatabank KISAL en de Atlas van de Flora van Oost-Gelderland zijn in het plangebied geen groeiplaatsen van streng beschermde soorten aangetroffen. In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen streng beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen.

Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen of, voorafgaand aan het broedseizoen het gebied ongeschikt maken als broedplek. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Te verwachten soorten zijn, met uitzondering van de steenmarter, licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling.

Steenmarter

Het voorkomen van de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is geen sprake in het plangebied. Geschikte schuilgelegenheden zoals gebouwen, houtstapels of takkenhopen zijn niet aanwezig. De soort kan mogelijk wel gebruik maken van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied is echter geen essentieel leefgebied voor de steenmarter.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Nee → Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

2. Zijn er bomen?

Ja

Zijn er (zichtbare) holtes, spleten, scheuren, losse bast in de boom (bomen)?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paar verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

3. Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding?

Nee → Nader onderzoek naar routes van vleermuizen is niet noodzakelijk

De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig en ook niet te verwachten door het ontbreken van geschikte gebouwen of bomen met (geschikte) holten binnen het plangebied. Het plangebied en de directe omgeving is door de openheid nauwelijks geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Uit het bronnenonderzoek zijn waarnemingen van de gewone dwergvleermuis bekend geworden. Verblijfplaatsen van deze soort zijn vermoedelijk buiten het plangebied aangetroffen.

De geplande ingreep heeft geen negatief effect op vleermuissoorten door de aanwezigheid van voldoende geschikt habitat in de directe omgeving van het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Overige diersoorten

Beschermdes amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Er worden uitsluitend enkele licht beschermde amfibieën (Flora- en faunawet, tabel 1) verwacht in het plangebied. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling. Gezien het ontbreken van geschikt voortplantingswater en geschikt leefgebied voor zwaar beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden worden deze niet verwacht in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Zoogdieren

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

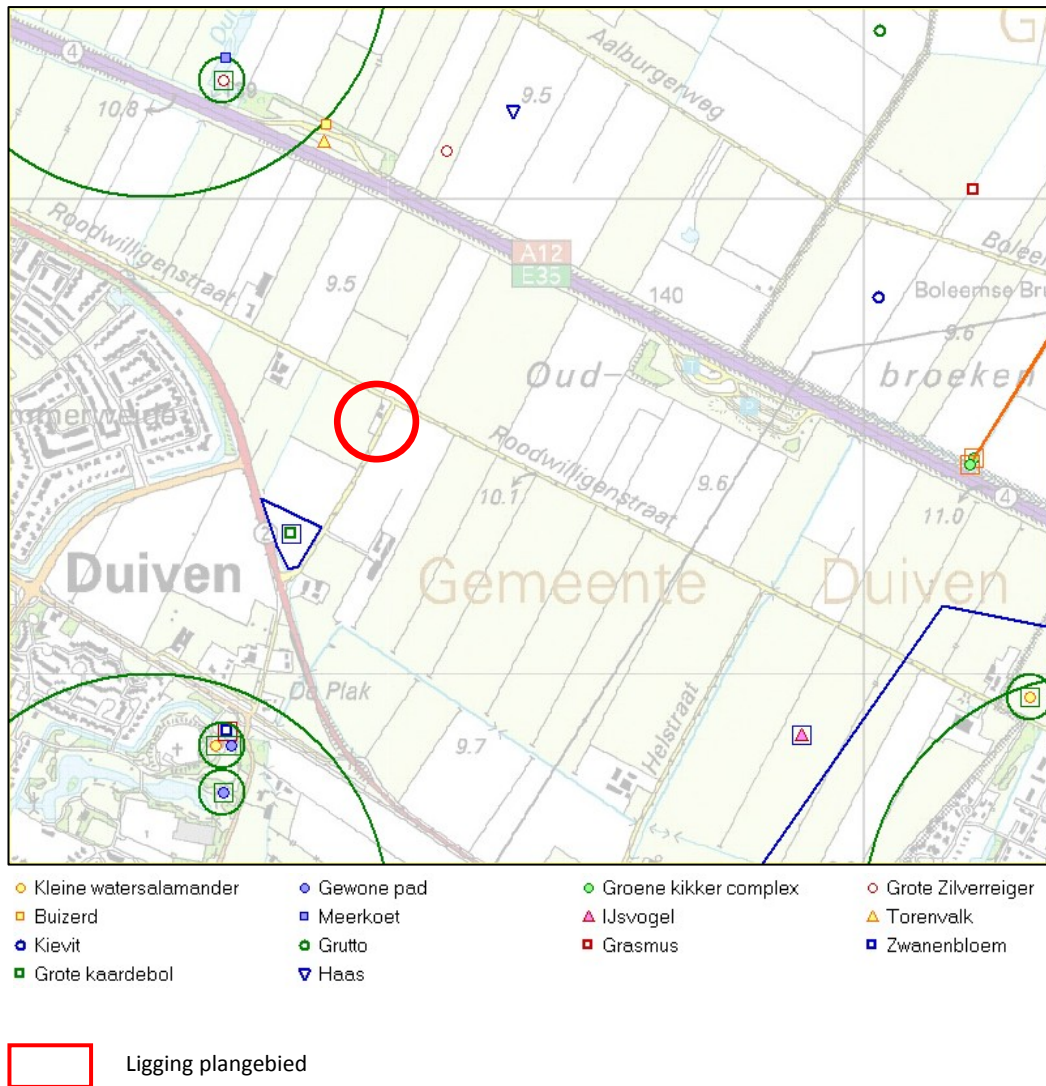
Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Laarstraat 1 in Duiven trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Bijlage 1 KISAL gegevens

Bijlage 2 Impressie plangebied

Bijlage 3 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

